

Nhà thơ Phan Hoàng giao lưu - tặng sách tại Đất Tổ

12:19 18/11/2025

Ngày 16/11/2025, trong không gian ấm áp, thân tình tại tư gia của họa sĩ Nguyễn Đình Ánh (Phú Thọ), nhà thơ Phan Hoàng đã có buổi giao lưu - tặng sách đầy ý nghĩa, xoay quanh thi phẩm đã làm nên tên tuổi của ông: “Chất vấn thói quen”.

Nhà thơ Phan Hoàng ký tặng sách trong sự kiện

Cuốn sách thơ ban đầu chỉ khoảng 100 trang, nhưng từ đó đã có rất nhiều bài viết, chọn lọc in trong cuốn sách tiếp theo - “Chất vấn thói quen” & tiếng nói tri âm” (NXB Hội nhà văn năm 2025) với chừng 400 trang. Sự kiện là cuộc hội ngộ tri âm, sẻ chia về sứ mệnh văn chương và những nỗ lực cách tân không ngừng nghỉ của người nghệ sĩ.

Với mối thâm duyên đặc biệt cùng anh chị em văn nghệ sĩ và bạn đọc Phú Thọ, Phan Hoàng trở lại vùng đất Tổ trong dịp này cùng cuốn sách vừa ra mắt “Chất vấn thói quen” & tiếng nói tri âm” ghi dấu ấn về tác phẩm gốc đã đoạt Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 2012 và gần đây nhất là Giải thưởng Nghệ thuật sông Danube (Hungary) năm 2023. Sự trở lại này, sau hơn một thập kỷ từ

khi tác phẩm gốc ra đời, càng khẳng định sức sống, giá trị vượt thời gian và khả năng ra với quốc tế của tập thơ.

Chương trình có sự tham dự của đông đảo anh em làm công tác văn hóa – văn nghệ từ Hà Nội và một số tỉnh phía Bắc, cùng các văn nghệ sĩ Phú Thọ, tạo nên một cuộc hội ngộ thi ca xúc động.

Những người bạn thơ thân thiết của Phan Hoàng từ nhiều vùng miền đã quy tụ về đây như: nhà thơ Tạ Bá Hưng (Tuyên Quang), nhà thơ Đỗ Hàn – Giám đốc Trung tâm Bản quyền Hội Nhà văn Việt Nam, nhà thơ Văn Diên – Phó Giám đốc Trung tâm bản quyền HNVVN, nhà thơ Đỗ Xuân Thu – Phó Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật (VHNT) Phú Thọ, nhà thơ Lê Va – tân Chủ tịch Hội VHNT Phú Thọ, Chủ tịch Chi hội Nhà văn Việt Nam tại Phú Thọ, và nhà thơ Trần Hưng – Chủ tịch nhóm thơ Facebach. Tất cả tạo nên một không khí thân mật, tràn đầy tình bằng hữu và tinh thần tri âm văn chương sâu sắc.

Phát biểu mở đầu, nhà thơ Trần Hưng, đại diện nhóm thơ Facebach, đã nhắc lại mối duyên gắn bó giữa Phan Hoàng và nhóm, đồng thời khẳng định vị thế của ông: “Tôi sớm biết Phan Hoàng thuộc nhóm tinh hoa văn học trẻ cách nay hai thập niên. Sau đó anh Phan Hoàng hoạt động liên tục trong lĩnh vực công tác văn học. Khi điều hành nhóm thơ Facebach, tôi lại thấy một số thành viên Facebach đã tham gia sáng tác thể thơ 1-2-3 do Phan Hoàng sáng tạo”. Lời chia sẻ này của Hoàng Hưng là ghi nhận cho sức ảnh hưởng lan tỏa của Phan Hoàng trong cộng đồng sáng tác.

Tâm điểm của buổi giao lưu là những ý kiến thẩm bình sâu sắc về tập thơ và tư duy thơ của Phan Hoàng.

Nhà lý luận phê bình Hoàng Liên Sơn bày tỏ sự khâm phục đối với tác giả: “Tôi khâm phục sức viết, sức đi của Phan Hoàng. Càng ngạc nhiên hơn khi Phan Hoàng sáng tạo ra thể thơ mới 1-2-3. Nay có nhiều tín đồ theo thể thơ này.”

Đi sâu vào nội dung chính của buổi giao lưu – nói về tập sách vừa ra mắt “Chất vấn thói quen & tiếng nói tri âm”, nhà phê bình Hoàng Liên Sơn nhận định: “Tập sách này tôi mới đọc, thấy rằng chỉ với vài chục trang thơ mà có mấy trăm trang viết thẩm bình. Tác giả đã thể hiện khả năng lập ngôn, có chí hướng rõ ràng. Tên tập thơ cũng chỉ ra ý đồ cách tân”.

Ông chỉ rõ sự nguy hiểm của lối mòn trong sáng tác và sự cần thiết của tư duy cách tân: “Chúng ta từng rất quen với thể thơ vần điệu du dương, nôm na là loại thơ đọc lên ‘trơn mồm’ nhưng nó nguy hiểm vì nó dễ dàng, đi theo lối mòn. Do đó cách tân thơ của Phan Hoàng thể hiện tư duy sống động, có nội hàm và nguyên liệu mới...”

Tuy nhiên, ông cũng nhấn mạnh đến sự khó khăn và can đảm của người cách tân: “Người dám cách tân rất khó thành công mà đều có thể biến mất vô tăm tích. Do đó muốn cách tân thơ, trước hết đòi hỏi sự can đảm”.

Đặc biệt, nhà phê bình Hoàng Liên Sơn đã mổ xẻ tiêu đề mang tính triết lý của tập thơ, chỉ ra sự trăn trở của tác giả về thân phận và sứ mệnh người viết: “Đặc biệt trong bài ‘Chất vấn thói quen’, 9 câu nói về thói quen, 1 câu về thay đổi. Thắng quán tính thói quen là vô cùng khó. Tác giả rất trăn trở về sứ mệnh người viết và mình đang ở đâu”.

Nhà thơ Lê Va, tân Chủ tịch Hội VHNT Phú Thọ, coi sự kiện giao lưu này là hoạt động nghề nghiệp đầu tiên của Hội VHNT Phú Thọ trong nhiệm kỳ mới. Điều này thể hiện sự coi trọng đối với cá nhân Phan Hoàng và đề cao tinh thần đổi mới, cách tân trong hoạt động văn học nghệ thuật.

Buổi giao lưu – tặng sách “Chất vấn thói quen và tiếng nói tri âm” đã vượt lên khuôn khổ của một sự kiện giới thiệu sách thông thường. Nó trở thành một diễn đàn văn học, nơi các thế hệ văn nghệ sĩ cùng nhau chiêm nghiệm về sứ mệnh của người cầm bút.

Phan Hoàng không chỉ là người viết, mà còn là người dẫn đường, một người không ngại xô đổ những tường thành đã cũ kỹ của thói quen. Bằng sự can đảm trong tư duy và hình thức, ông đã “chất vấn” một cách mạnh mẽ không chỉ thói quen của riêng ông mà còn là thói quen của cả nền thi ca.

Thành công của tập thơ, cùng với giải thưởng quốc tế mà ông được nhận, là minh chứng rõ ràng nhất cho thấy sự cách tân, với nội hàm sâu sắc và tư duy rõ ràng, sẽ luôn tìm được tiếng nói tri âm, dù là từ đồng nghiệp trong nước hay cộng đồng nghệ thuật quốc tế.

Cuộc gặp gỡ kết thúc trong không khí lưu luyến và thân mật, nhưng tinh thần “Chất vấn thói quen” thì vẫn còn đọng lại. Đó là lời nhắc nhở đối với mỗi người nghệ sĩ về trách nhiệm không ngừng nghỉ trong việc tìm tòi, đổi mới, và quan trọng nhất là phải có chí hướng rõ ràng trên con đường sáng tạo.

PV